SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 192. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 6, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 6-го ЖОВТНЯ 1990 Ч. 192. РІК XCVII

СТУДЕНТИ ҐОЛОДУЮТЬ БІЛЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Київ (УПА, Рухінформцентр). — Згідно з рішенням Української Студентської Спілки, 260 студентів з різних областей України прибули до Києва для участи в ланцюговій голодівці протесту проти підписання нового союзного договору. Голодівка розпочалась 2-го жовтня.

На площі перед будинком Верховної Ради 2-го жовтня з'явилося містечко з 50 наметів, у яких стоять розкладні ліжка для голодуючих. Біля наметів постійно стоять люди, намагаючись привернути увагу парляменту до голодуючих студентів, які вимагають розпуску парляменту та КПУ, надання деклярації про державний суверенітет України реального зм істу ,проходження військової служби на території своєї республіки, виведення московських військ з України і протестують проти підписання нового союзного договору.

Перша доба голодівки минула спокійно. В середу вранці, 3-го жовтня, голодуючих відвідав начальник Управління внутрішніх справ генерал-майор Недригайло, аби з'ясувати ситуацію. Тим часом активісти неформальних організацій закликали громадян пікетувати будинок Держтелерадіо за те, що голодівку студентів ігнорують. В суботу, 6-го жовтня в приміщенні Київського університету відбудеться координуюча нарада з метою розроблення детального пляну ланцюгової голодівки.

В середу, 3-го жовтня, після полудня ситуація біля Верховної Ради дещо змінилася, ланцюг вояків особливого призначення, що бльокував вулицю Кірова, знято. Залишилися заблькованими лише підходи до будинку Верховної Ради. Парк біля будинку Верховної Ради став місцем „відпочинку" міліції та молодиків у цивільному з типовою армійською стрижкою. Біля Музею Українського Мистецтва все ще стоїть загін міліції особливого призначення (ЗМОП).

Створилося інформаційне аґентство

Київ. — Тут у вересні створилося Українське Незалежне Інформаційне Аґентство „Республіка" (скорочено УНІАР).

Це перша в Україні інформаційна структура, незалежна від жодних політичних партій чи організацій. Вона виникла у зв'язку з необхідністю позапартійного об'єктивного інформування української і світової громадськости про події і процеси в Україні, особливо за умов, коли на український інформаційний ринок починають розповсюджувати свою контролю незалежні інформаційні служби Росії.

Українське Незалежне Інформаційне Аґентство „Республіка" гостро потребує ком'ютерів, в тому числі портативних, факс-машин і копіювальних машин.

Інформацію про події в Україні можна отримати, зателефонувавши на такі телефони: у Києві — 2900 441, у Москві — 3952827.

Посвятять церкву в Сан Дієґо

Сан Дієґо, Каліф. — На храмовий день св. Покрови в неділю, 14-го жовтня українська православна громада відзначає тут своє 30-ліття посвяченням нової церкви та прицерковних посілостей.

Церква знаходиться в гарній околиці Спрінґ Веллі і розв'язує всі потреби місцевої громади, забезпечуючи її розвиток. Посвячення довершить Архиєпископ Константин у співучасті духовенства інших парафій Каліфорнії. Після урочистостей відбудеться бенкет. В потребі докладніших інформацій проситься звертатись:

Марія Рітачка (619) 464-3834, або Софія Нестеренко (619) 447-4336. Адреса: 9558 Campo Rd, Spring Valley, Ca. 92077.

В УКРАЇНУ ПОЇДЕ 300 КОМП'ЮТЕРНИХ СИСТЕМ

Нюарк, Н. Дж. (НФДУ). — Ярослав Шепелявець (Джан Шеп, пастор Євангелицької-Лютеранської Церкви Америки, повідомив Народний Фонд Допомоги Україні (НФДУ), що харитативна організація „Думки про Віру" отримала гроші від свого найбільшого жертводавця, Марвина Швана, на купно 300 комп'ютерних систем для українських шкіл в Україні. Ці гроші будуть переслані НФДУ, якщо НФДУ придбає дорівняльні фонди (420,000 дол. на закуп ще 300 таких систем).

Це вже другий раз організація „Думки про Віру" дарує гроші на комп'ютерні системи для шкіл України. Цього року НФДУ через одну із своїх віток, Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля (ФДДЧ), зобов'язався переслати 200 комп'ютерних систем в Україну. Гроші на ці системи дарувало подружжя Коць (100 систем) і „Думки про Віру" (100 систем). Із цих 200 систем уже 60 є в українських школах. До кінця жовтня слідуючих 70 систем будуть перевезені до Києва, а решта 70 будуть доставлені до кінця року. За розподіл цих систем відповідає комітет у Києві, який складається з представників організацій Руху, Товариства Української Мови, НФДУ та одного представника міністерства освіти України.

Пастор Я. Шепелявець є широко відомий в Україні. Його виступ на Соборі Української Автокефальної Православної Церкви, який відбувся цього літа у Києві, був сердечно прийнятий, про що свідчили довгі та емоційні овації. Найбільше пастор Шеп є знаний із того, що він доставляє Біблії в Україну. Він заявив, що організація „Думки про Віру" безкоштовно доставлятиме Біблії усім що їх бажають: православним, католикам і євангеликам. Біблії ці — це ті, які собі бажає дана конфесійність. На Соборі УАПЦ пастор Шепелявець роздав тисячі Біблій перекладу проф. Огієнка. Із великою вдячністю, перед усіма учасниками приймали ці Біблії єпископи, священики та вірні. За останні чотири місяці пастор Шепелявець доставив 60,000 Біблій. На З'їзд „Українська Молодь Христові", що недавно відбувся у Львові, пастор Шепелявець привіз додаткових 40,000 Біблій. Товариство Української Мови отримало 25,000 дитячих Біблій. У жовтні пастор Шепелявець привезе 100,000 Біблій в Україну, з них 50,000 — це Біблії для дітей.

НФДУ черед ФДДЧ переслав біля 16 мільйонів медичної допомоги. Завдяки подружжя Коць та організації „Думки про Віру" 200 комп'ютерних систем робитимуть українські школи у найбільш зрусифікованих районах України більш престижевими і перспективними.

О. Мазурик виставляє ікони у Львові

Львів (Кость Чаваґа). — Відомий в діяспорі видатний майстер сучасної української ікони Омелян Мазурик почав щиро ділитися своїм талантом з Україною. До Львова він прибув з двох приємних причин: на відкриття виставки його образів в Музеї Історії Релігії та для читання лекцій в Інституті Прикладного та Декоративного Мистецтва.

Виставка О. Мазурика порівняно невелика й нараховує близько 30 картин, проте вона викликала надзвичайно велике зацікавлення серед громадськості Львова. Дотепер лише поодинокі мистці, що мали змогу побувати на Заході, могли бачити в ориґіналі твори відомого українського маляра, що живе у Франції. Решта знала ікони Мазурика хіба з репродукцій.

Нинішнє духовне відродження краю спричинило широку хвилю будівництва нових християнських храмів. На жаль, навіть найбільш зрілі тутешні мистці не мають потрібного досвіду церковного будівництва. Тим часом численні громади парафіян активно збирають грошові пожертви й поспішають зі спорудженням власних нових святинь.

Музей Історії Релігії, що зацікавився й організував виставку ікон О. Мазурика, це практично нова установа, що з приходом молодого енерґійного директора Володимира Гаюка капітально перемінилася з колишнього Музею Історії Релігії та Атеїзму, який в минулому виконува ролю пропаґандистського інструменту у нав'язуванні народові атеїстичних поглядів. Тепер же тут, у стінах колишнього комплексу костьолу Домініканів, відвідувачі мають змогу зачерпнути правдиві відомості про існуючі в світі релігії. Дирекція музею налагодила

(Закінчення на стор. 3)

Дорадник М. Ґорбачова перебуває в Іраку

Москва. — Акредитовані в Москві західні кореспонденти інформують, що президент СССР Міхаїл Ґорбачов правдоподібно вирішив також включитися у дипломатичні заходи для знайдення альтернативної розв'язки питання конфлікту на Близькому Сході і в районі Перської затоки. В середу, 3-го жовтня, Ґорбачов вислав до Іраку, і можливо до інших близькосхідніх країн, свого головного дорадника і знавця тамошніх відносин Євґенія М. Прімакова, члена Президентської ради, завданням якого є переконати іракського президента Саддама Гуссейна про конечність виведення його війська з окупованого Кувайту, якщо він хоче оминути конфронтації не тільки із З'єднаними Стейтами Америки, але також з Совєтським Союзом й іншими країнами світу.

На сесії Генеральної асамблеї Організації Об'єднаних Націй міністер закордонних справ СССР Едуард А. Шеварднадзе дав до зрозуміння, що СССР введе до Савдійської Арабії своє військо і воєнні кораблі у Перську затоку, якщо Рада Безпеки ООН санкціонує воєнні дії проти Іраку. З такими мабуть напрямними поїхав до Баґдаду Є. Прімаков, який колись працював довший час журналістом в країнах Близького Сходу і докладно познайомлений з відносинами в арабських країнах.

По дорозі до Баґдаду Прімаков зупинився в Йорданії, де мав зустріч з йорданським королем Гуссейном. Поїздка високого речника Президентської ради СССР вказує на те, що М. Ґорбачов хоче знайти формулу для замирення, звільнення Кувайту і зняття економічної бльокади з Іраку без воєнних дій, — кажуть західні політичні аналітики. Очевидно, СССР має в цьому свій інтерес. Не треба забувати, що Совєтський Союз був головним постачальником зброї і амуніції та іншого військового матеріялу для Іраку на протязі років. За це він отримував не тільки нафту по зниженій ціні, але також інші продукти та більйонові позички від режиму Іраку.

Перед своїм від'їздом Прімаков дав інтерв'ю кореспондентам совєтських газет, у якому підкреслив, що зустріч на вершинах між президентами М. Ґорбачовим і Джорджем Бушем в Гельсінках відкрила нові шляхи не тільки для співпраці між СССР і ЗСА, але й для спільної дипломатичної офензиви там, де цього конечно потрібно. В Аммані Прімаков зустрінеться з представниками керівництва Палестинської Визвольної Організації. З іншими лідерами арабських країн він має в пляні говорити про розв'язку палестинського питання і зайнятись евакуацією совєтських громадян (понад 5,000 осіб) з Іраку і Йорданії. Він привіз особистого листа від М. Ґорбачова для короля Йорданії Гуссейна. Хоч зміст листа не був опублікований, Гуссейн, як кажуть спостерігачі, був дуже задоволений його змістом. Окремий лист Прімаков передасть диктаторові Іраку С. Гуссейнові.

Сенат схвалив політику президента Дж. Буша

Вашінґтон. — У вівторок увечорі, 2-го жовтня, Сенат 96 голосами проти трьох схвалив рішення президента Джорджа Буша післати американське військо до Савдійської Арабії. У понеділок аналогічну резолюцію 380 голосами проти 29 прийняла Палата Репрезентантів.

Законодавці обох палат відзначили, що вони залишають за собою право на самостійну думку на випадок, якщо Президент дасть наказ про початок бойових дій.

Однак, пише кореспондент газети „Вашінґтон Пост" Волтер Пінкус, резолюції Конґресу дуже важливі, бо вони забезпечують Президентові необхідну йому політичну підтримку.

В. Пінкус підкреслює, що під час дебатів сенатор-демократ зі стейту Вашінґтон Брок Адамс заявив, що прийнята резолюція не уповноважнює Президента оголосити війну. З другого боку, в самому тексті прийнятих документів така імовірність навіть не передбачається.

Б. Адамс і його однодумці підкреслювали, що вони не допустять прийняття нової „Тонкінської резолюції", яка в 1965 році послужила початком широкомаштабної участи Америки в індокитайському конфлікті.

В резолюції не згадано про стару суперечку між Конґресом і Білим Домом про те, чи має право Президент посилати військо в бій, не повідомивши про це Конґрес.

У п'ятницю, 19-го жовтня Конґрес йде на вакації. Багато коментаторів вважає, що президент Буш саме в цей час може зробити несподіванку. І сам Буш, і голова Об'єднаного комітету начальників штабів ґенерал-лейтенант Колін Повелл неодноразово підкреслювали, що не відкидають ні одного варіянту, в тому числі і застосування сили першими.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖ. БУШ ПРОГРАВ ПЕРШУ РУНДУ ЗА БЮДЖЕТ В КОНҐРЕСІ

Вашінґтон. — Президент З'єднаних Стейтів Америки Джордж Буш, не зважаючи на компромісове узгіднення і святочне проголошення справи федерального бюджету, програв першу рунду в голосуванні і тепер бюджетні комісії Білого Дому і Палати Репрезентантів мусітимуть поспішно працювати над новою формою бюджету, або схвалити спеціяльну резолюцію на підставі якої Уряд міг би функціонувати. В іншому випадку Адміністрація Буша мусіла б поставити у стан заморожения усі платні для федеральних робітників і припинити багато інших проєктів.

Демократи, які контролюють обидві палати Конґресу, голосами 254 проти 179 відкинули узгіднену форму бюджету в Палаті Репрезентантів. Чимало демократичних конґресменів були б голосували за прийняттям бюджету, якщо б велике число республіканців не виступали проти проєкту Білого Дому вважаючи, що президент Дж. Буш не дотримав слова, даного ним виборцям у виборчій компанії, що він ніколи („рід май ліпс"), не погодиться на підвищення податків. Зламавши свою обіцянку Президент, на думку багатьох республіканців, підірвав основи програми Республіканської партії і то якраз перед листопадовими виборами.

Очевидно на протязі чергових два тижні відбудеться ще не одно голосування над справою бюджету, бо при кінці жовтня конґресмени і сенатори поїдуть на вакації, щоб взяти участь у виборах, які відбуватимуться на початку листопада в багатьох стейтах і на багато позицій. Чимало демократів кажуть, що Президентові і його бюджетовій комісії не треба було зачіпати програми Медікеру, бо люди пенсійного віку в ЗСА і так перебувають у занедбанні, в порівнянні з іншими, навіть меншими і біднішими країнами світу.

Після голосування в Палаті Репрезентантів, яке викликало свого роду пригноблення в Білому Домі, президент Дж. Буш покликав до Білого Дому для консультації лідерів Конґресу знаючи, що з хвилиною припинення дії бюджету з попереднього року країна може опинитися в небезпеці: збільшиться безробіття, сповільниться економіка тощо. Очевидно, такий стан довго тривати не може, але навіть короткий час між схваленням бюджету може пошкодити функціональності господарської системи, оборони та інших ділянок життя. Ведуться переговори між представниками Білого Дому і Палати Репрезентантів для випрацювання нового компромісового проєкту бюджету і від цього залежить чи він перейде в Конґресі, чи ще раз „провалиться" в голосуванні.

Відбулося перше засідання парляменту Німеччини

Берлін. — У четвер, 4-го жовтня, на першому засіданні парляменту об'єднаної Німеччини соціял-демократ Вольфґанґ Тірзе сказав: „Свято вінчання двох німецьких держав закінчилося. Тепер супругам треба заробляти на життя, будувати новий дім і виховувати дітей".

Канцлер Гельмут Коль у своєму виступі також відзначив, що надії на швидкий економічний розквіт колишнього східнього сектора не мають під собою ніяких підстав — перед німцями тяжка праця і певні жертви на благо своєї держави.

За попередніми підрахунками, в найближчі місяці коло 4 мільйонів східніх німців втратять працю. Нині без праці залишилося вже 450,000 осіб.

П'ять керівників уряду колишньої Східньої Німеччини, включаючи прем'єра республіки Льотара де Мезієра, дістали міністерські пости в новому кабінеті, де вони будуть представляти інтереси своїх колишніх виборців. Нових членів уряду зразу можна відрізнити від їх західніх колеґ, зокрема, по відсутности краваток. Член парляменту Ґреґор Ґізі, який очолює соціялістичну (колишню комуністичну) партію, почав свій виступ словами: „Праву кажучи, я почуваю себе тут гостем". У своїй промові він вимагав від нового уряду фінансування програм допомоги дітям і хворим. Підкресливши той факт, що колишня Західня Німеччина має багато власних невирішених проблем, Ґ. Ґізі зауважив, що від нині Західня Німеччина може уважати всі досягнення Східньої Німеччини в ділянці соціяльної політики за свої власні.

У першому засіданні нового парляменту взяло участь 519 західніх і 144 східніх депутатів. Очікують, що після виборів, запланованих на 2-ге грудня, кількість західніх і східніх представників буде приблизно однакова.

На думку голови соціял-демократів Оскара Ляфонтена, в найближчі кілька років об'єднання Німеччини буде обходитися західній стороні щорічно в сотні більйонів долярів. В багатьох випадках це викликано помилками, допущеними Г. Колем у процесі об'єднання.

Чи знову зустрінемося в Монте Карльо?

Джерзі Сіті, Н.Дж. (О. К.). — Справді важко повірити, що це вже минув рік від часу, як рухливі та повні ініціятиви членки 113-го Відділу Союзу Українок Америки вперше влаштували імпрезу п.н. „Вечір в Монте Карльо", щоб зібрати гроші на Український Музей в Ню Йорку. І ось тепер коротко перед ним, зустрілися з нами, щоб поінформувати про цю імпрезу.

Рік пізніше — вони вже знову при підготовчій праці з цією різницею, що тепер головою організаційного комітету є Ірина Рожанковська-Коваль, а її заступницею Рома Рейні. Це вони з допомогою інших членок 113-го Відділу і куреня УСП-ок „Спартанки" вже цілою парою працюють, бо субота, 20-го жовтня, вже недалеко, а це день, в якому знову у привітливих приміщеннях Рамада Інн в Іст Ганновер відбудеться другий „Вечір в Монте Карльо". Тим разом дохід із імпрези призначений крім музею також на Фонд Допомоги Дітям в Україні, який Союз Українок Америки веде, то й обі цілі близькі для „союзянок", їхніх родин і знайомих, яких вони напевне заманять до Рамада Інн.

Розповідають про імпрезу І. Рожонковська-Коваль і Р. Рейні.

Минулого року організаторки вечора мали великий успіх, коли прийшло понад 250 осіб. Імпреза вдалася, а учасники мали не лише приємність, але також змогу в легкий спосіб причинитися до збірки на Український Музей. Тим разом вечір буде проходити, як інформують наші цьогорічні організаторки, у подібний спосіб і вони вже зарезервували декілька столів на рулетку та гру „чорного Джека", як також оркестру Олеся Кузишина, що буде приграти до танців.

Навчені досвідом минулого року тим разом не будуть кожному учасникові газардних гор продавати окремо жетони, а давати їх разом зі вступом. З того приводу ціна квитка є 50 дол., але вона включає жетони на 25 дол., а вступ для сеньйорів і студентів 25 дол.) в тому на 5 дол. жетонів). Голова цьогорічного Комітету І. Рожанковська-Коваль вияснює, що як і минулого року, заплановано цілий ряд виграшів, у тому квитки на подорожі до різних країн, картини мистця Любослава Гуцалюка, квиток на цілий сезон концертів із серії „Музика в Інституті", спеціяльно проєктовані меблі, та т.зв. „дерево щастя", на якому бу-

(Закінчення на стор. 3)

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Одинадцятий з черги Український фестиваль відбувається тут на протязі трьох днів, а головно в суботу й неділю, 6-го і 7-го жовтня на осьмій вулиці (Сан Маркс плейс) між Першою і Другою авеню. У мистецькій програмі фестивалю виступатимуть численні танцювальні і вокальні одиниці та ансамблі. Вулиця буде заставлена численними будками з мистецькими виробами, виграваками, українськими харчами, вишивками та іншими атракціями. Дохід з фестивалю призначений для праці Спілки Української Молоді, неприбуткової організації, яка звернула тепер свій зір на Україну, щоб допомогти нашим братам і сестрам здобути свою незалежну державу. Інформацію про фестиваль помістила газета „Дейлі Ньюз", прикрасивши її двома фотознімками.

У СВІТІ

МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ справ арабських країн на спільній зустрічі у Ню Йорку вирішили підтримати домагання Кувайту про обговорення іракського нападу на їхню країну на цьогорічній сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй. Арабські дипломати заявляють, що обговорення цієї справи на форумі Генеральної Асамблеї дасть їм можливість ствердити що Рада Безпеки уживає подвійних норм у своєму підході до кризи у Перській затоці та такої ж ситуації на Близькому Сході, конкретно говорячи, на окупованих Ізраїлем територіях західнього берега ріки Йордан і смузі Гази. Їм також йдеться про те, щоби здобути якнайбільше підтримки та посилити натиск на Ізраїль залишити ними окуповані території. Арабські дипломати твердять, що тоді коли Рада безпеки гостро та рішучо зареаґувала у випадку Іраку, то коли йдеться про безперервну окупацію Ізраїлем територій, що їх палестинці уважають своїми, то Рада безпеки дивиться крізь пальці.

ЗБУНТОВАНІ ВІЙСЬКОВИКИ захопили філіппінську військову головну квартиру у південній місцевості Бутуан на острові Мінданао. Президент Коразон Акіно, яка вже перебула шість спроб перевороту свого уряду відколи стала на цей пост у лютому 1986 року, скликала надзвичайне засідання кабінету, щоби обговорити існуючу ситуацію. А шеф штабу філіппінських збройних сил ген. Ренато де Вілля дав наказ усім військовим базам в цілій країні бути на поготові, одначе відразу підкреслив, що все є під контролею та закликав зберігати спокій. Повстанці під проводом полковника Александра Ноблє, яких президент Коразон Акіно назвала Мінданавським рухом незалежности, зайняли ще одну місцевість, Каґаян де Оро, на цьому ж острові.

В АМЕРИЦІ

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ схвалила в середу, 3-го жовтня, новий еміґраційний законопроєкт, згідно з яким річна квота іміґрантів досягатиме 775,000 осіб. Особлива перевага надаватиметься кваліфікованим іміґрантам. Хоча президент Дж. Буш не збирається поки що накладати вето на цей законопроєкт, зате Департамент праці та Департамент справедливости виступили проти. Деякі законодавці мають надію на компроміс, зазначаючи, що Сенат затвердив подібний законопроєкт, дозволяючий в'їзд до країни 630,000 новим іміґрантам на рік. Білий Дім висловив підтримку законопроєкту, схваленому в Сенаті. Новий еміґраційний закон виділяє окремі групи країн, наприклад, еміґрантам з країн Східньої Европи, які мешкають поза межами своєї батьківщини від 1-го жовтня 1989 року, буде видано 14,000 американських віз продовж наступних трьох років. Збільшиться квота для еміґрантів з Польщі, Італії, Арґентини, країн Африки, Ель-Сальвадору, Ліберії, Кувайту та Ливану.

ДЕСЯТИЛІТНЄ ВИВЧЕННЯ впливу холестеролю підтвердило твердження вчених, про тісне пов'язання рівня холестеролю в крові з серцевою атакою. Протягом багатьох років лікарі-кардіологи закликали американців змінити спосіб харчування, знизити рівень холестеролю, дбати про серцеві судини. Вивчення, в якому під обстеженням було 838 пацієнтів вказують, що зниження холестеролю в крові на 25 відсотків зменшило небезпеку інфаркту. Висліди цих вивчень надруковані в „Медичному Журналі Нової Англії", вони дають відповідь на останні питання в теорії, про те, що низький рівень холестеролю запобігає серцевим захворюванням.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street Jersey City, N J 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Subscription 1 year $40 00 6 months — $22 00, 3 months — $12 00
UNA members 1 year $15.00 Change of address — $1 00 Make check or money order payable to "Svoboda

Postmaster Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street, Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Проблиск надії на збереження миру

Хоча Саддам Гуссейн зискав вже собі правильну опінію у широкому світі, як самозакоханий амбітчий і безоглядний диктатор, який не цурається ніяких засобів у змаганні до поширення своєї влади коштом сусідських країн, проте він правильно закинув Організації Об'єднаних Націй та Америці і її союзникам, що вони стосують дві мірки у підході до проблематики Близького Сходу. Вони, мовляв, таврують його за окупацію Кувайту та ведуть проти Іраку економічну бльокаду, але не таврують окупації Ізраїлем арабських земель на правому березні Йордану і на смузі Ґази. Гуссейн заявив, що у розгляді проблем Близького Сходу треба брати на увагу всі тамошні спірні справи. Президентові Франції Франсуа Міттеранові сподобалася ця арґументація Саддама Гуссейна. Навідомо, чи це сталося після засекреченої дипломатичної дії чи Саддам Гуссейн і Міттеран діяли самотужки, шукаючи якоїсь мирної розв'язки конфлікту. Саддам Гуссейн змінив попередній ароґантний та образливо бундючний войовничий тон і дав зрозуміти, що він готовий залишити Кувайт якщо Ізраїль поверне палестинцям усе ще окуповані названі вище арабські землі. Саддам Гуссейн висунув пропозицію скликання конференції, яка розглянула не тільки би проблему Кувайту, але на правобережжі Йордану, смуги Ґази й верховини Ґоляна. Президент Буш заявив, що можна скликати конференція для полагодження затяжного ізраїльсько-арабського конфлікту, але вимагає, щоб спершу Ірак викликав свої війська з Кувайту і привернув тамошню давню владу прогнаного шейха.

Шлях до компромісу — дуже далекий із сумнівним вислідом. Але вперше заговорено про можливість реального компромісу, бо дотепер тільки стверджувано брак для нього місця. Як що під натиском Америки, Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, Ради африканських країн і частини жидівських країн і частини жидівської громади в Америці невдоволеної непримирливим крайнім становище ізраїльського прем'єра Їцака Шаміра, якщо Ізраїль врешті був би присилуваний звернути правобережжя Йордану і смугу Ґазу на осідок палестинців — то Саддам Гуссейн не втратив свого обличчя відкликаючи військо з Кувайту. І тоді також президент Буш зискав би на популярності, як лідер, який довів до перемоги принципу, за який змобілізував був ввесь світ проти Саддама Ґуссейна. Це принцип що не можна давати нагороду аґресорові за його аґресію. Показалося маленьке світельце на кінці тунелю. Але його досить було, щоби змінилася атмосфера. Перестали говорити про війну. Запитаний журналістами, чи правдою є, що він, президент Буш прагне звернутися до Ради Безпеки ООН, щоб вона визнала окремою резолюцією право міжнародної коаліції, яка проводить бльокаду Іраку, вжити проти Іраку збройну силу після вичерпання мирних засобів — Буш категорично заперечив. Він підкреслив, що ніколи не тратив надії на можливість мирного закінчення конфлікту. За всіма познаками — головну ролю в цій драмі грає тепер Франція, конкретно — її президент Франсуа Міттеран. Він є закулісами посередником. Вказує на це звільнення дев'яти французів, в'язнених в Іраку.

Усі зискали б на такій розв'язці цього затяжного важкого конфлікту, який коштував уже життя кільканадцяти американським воякам на пустині Савдійської Арабії, і більйони долярів — великих грошей мотористів, які платять високі ціни за ґазоліну та втрати власників акцій на схильованій біржі. В Ізраїлі велике схвилювання. На самому початку кризи з Іраком американський Уряд „порадив" Ізраїлеві триматися здалека від конфлікту, не доливати оливи до вогню, не провокувати Саддама Гуссейна, який утотожнює Америку з Ізраїлем, бо це болюча струна для всіх арабів. В Ізраїлі бажали собі (і бажають) не миру на базі компромісу коштом позбавлення Ізраїля окупованих арабських земель. В інтересі політики Шаміра був би загин диктаторського режиму Саддама Гуссейна послабленням Іраку. Це була би перемога Шаміра. Тепер раптом загрозила йому програ. Політика Джорджа Буша супроти ізраїльсько-го арабського конфлікту різнилася від політики Роналда Реґена. Державний секретар Джеймс Бейкер інший як Джордж Шулц. Його тон і його методика праці — зовсім інші. Покищо засоби масової інформації в Америці дужи скупі на вістки про причетність Ізраїля до конфлікту в обширі Перської затоки.

Володимир Левенець

СОВЄТСЬКА ІМПЕРІЯ НА ШЛЯХУ ДО УПАДКУ

В Україні і багатьох інших республіках СССР, що раз сильніше формуються течії, які прагнуть повної незалежности, вважаючи, що в рамках якоїсь нової совєтської спільноти, а в дійсності під контролем комуно-московського імперського уряду, поневолені народи не досягнуть своєї цілі, тобто не оформлять своїх незалежних держав.

Таке більш менш становище, тобто становище самостійницького принципу, займає сьогодні Народний Рух України за Перебудову, зглядно друга в керівництві Рухом людина Михайло Горинь, голова Секретаріяту Руху, депутат Верховної Ради УССР, який, використавши перерву між сесіями, відвідав кільканадцять громад у З'єднаних Стейтах Америки і Канаді, а у столиці Америки зустрінувся з цілим рядом законодавців та урядових осіб, які, без сумніву, цікавляться проблематикою СССР і подіями у республіках, доказом чого є також статтям Труді Рубін поміщена у газеті „Філядельфія Інквайрер" 21-го вересня цього року.

Тоді коли західній світ в більшості звертає увагу на економічні переміни в Совєтському Союзі і програму перебудови та демократизатії, — пише Т. Рубін, — основа самої системи СССР розпадається на куски, затрачуючи також основні вартості та потреби, співпраці 15-ох республік з московським центром.

Цікавим явищем є те, що в боротьбі за суверенітет перед веде Російська федерація. Конфлікти президента цієї республіки з генеральним секретарем ЦК КПСС і президентом СССР Міхаїлом Ґорбачовим та його найближчим оточенням, включно до виходу Боріса Єльцина з членства в Комуністичній партії, вказує на серйозні протиріччя, які існують у Кремлі, а зглядно між кремлівськими керівниками і республіками, які починають говорити твердою мовою, підтримують процес розвалу імперії і створення на її руїнах ряду самостійних держав. Навіть деякі керівні представники кремлівського естаблішменту признаються, що йде процес саморуйнації Союзу, рвуться зв'язки між центром і республіками, відбувається нормальний перехід до загальноринкових взаємин між майбутніми суб'єктами державности. Дехто навіть переконаний, що імперія повинна „мирно" самоліквідуватись. Немає сумніву, — кажуть деякі розумніші політичні керівники, — що із Союзу будуть виходити все нові й нові республіки і це є невідворотною справою. Буде подолано також спроби штучної самоізоляції, типу рішень не постачати тих чи інших товарів для республік, а навіть областей, бо ідея самоізоляції є вбивчою для усіх. Не зупиниться також процес до суверенности й незалежности, відокремлення від СССР і евентуальне творення економічних бльоків, базованих на паритеті рівности.

У подібному змислі говорить також представник Руху М. Горинь під час своїх виступів у громадах і під час зустрічей з американськими та канадськими політичними діячами. Найважливішим і найбільш ваговим місцем в інтерв'ю М. Гориня з Т. Рубін є його з'ясування стратегії і тактики Руху, з допомогою яких Україна повинна здобути самостійність найдалі до 1992 року. Від себе Т. Рубін каже, що твердження Гориня не позбавлене серйозности, свідчать його розмови з представниками Державного департаменту у Вашінгтоні і їхнє позитивне ставлення до самостійницьких стремлінь поневолених народів, які вони вважають другою фазою демократизації Східньої Европи після того, як колишні сателітні держави вже майже всі стали на цей шлях і позбуваються помалу зверхности Москви. „Черга для розмов з М. Горинем була досить довга", — каже Т. Рубін і навіть члени Уряду, яких, очевидно, не називається по імені, поважно вислухали міркувань українського парляментариста і його пропозицій відкриття у Києві амбасади ЗСА. Ще рік тому така пропозиція викликала б посмішку на устах американських політиків, сьогодні секретар Департаменту оборони Дік Чейні й інші урядові особи „ставали в ряд", як висловлюється дещо саркастично Рубін, щоб познайомитись з провідним діячем України, парляментаристом і другою особою в Русі та послухати його теорії розв'язки економічних й політичних питань в СССР. Рух, як відомо, стремить до побудови на руїнах комуно-московської імперії незалежної української держави. „Візія панслав'янської нації, яка включала б Україну, Росію і Білорусію та частину Казахстану, що її пропонує російський письменник Александер Солженіцин — не є для України М. Гориня", — каже Т. Рубін.

Зрештою не тільки М. Горинь негативно висловлюється про „слов'янську націю". До цієї теми висловився також Олекса Підлуцький, доцент Київського політехнічного інституту. Його статтю п.з. „Не згоден, Олександре Ісайовичу!" помістила київська газета „Молодь України", орган Центрального Комітету ЛКСМУ (МДС) (комсомолу) у числі з 22-го вересня цього року.

„Питання про 'обустройство' Росії цікавить мене, українця, перш за все з цієї точки зору, наскільки безболісним та легким буде надання повної волі та незалежності моїй Батьківщині — Україні. Стаття викликала у мене почутя здивування та гіркоти. Раніше, скажімо в 'Архіпелазі ҐУЛАзі', письменник зі співчуттям та розумінням розповідав про національно-визвольну боротьбу українського народу проти сталінських опричників, а зараз, визнаючи право на волю та національну незалежність за молдаванами та танджиками, естонцями та грузинами, відмовляє в цьому українцям та білорусам".

Автор поважної, добре арґументованої статті категорично відкидає теорію А. Солженіцина і каже, що йому дуже боляче, що він, Солженіцин, „якого багато хто в Україні вважає справжнім російським патріотом, позбавленим націоналістичних пересудів, виявився в цьому питанні в полоні шовіністичної традиції, теорії про 'трієдиную русскую націю', яка, мовляв, жодна обізнана та неупереджена людина не прий має всерйоз вже від початку XX сторіччя". „Ми не росіяни, і в Російському Союзі Україні нема що робити", — пише в кінці статті О. Підлуцький.

Ескперти із так званої всесоюзної президентської ради підготовляють новий обман для поневолених народів у формі „всесоюзного договору", який на століття може припечатати долю підневільних націй. Покищо в Совєтському Союзі появилося три версії цього

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про поміч дітям і дітей без помочі

Останній кінець тижня вересня стояв в Ню Йорку під знаком відвідин рекордового числа провідників держав, бо аж 71! Така кількість ще не була ніколи зібрана разом — і це розуміється дало причину до обширних звідомлень всіма засобами масової інформації, до ствердження ще одного рекорду, який буде записаний у славній книжці рекордів Ґінеса і до кошмару їзди автом по вулицях міста Ню Йорку, з яких велика частина у Мангеттені була довгими годинами замкнена, коли достойники під опікою поліції мандрували з готелю до Організації Об'єднаних Націй, чи просто оглядали місто. Як інформувала всезнаюча американська преса, сам кошт поліційної „опіки" над тими 71 головами урядів та їхніми помічниками коштувала 6 міл. дол., а скільки видано на інші роди „гостинности" чи приїзду оцих достойників ще тепер не знаємо.

Причина такої рекордової зустрічі в Ню Йорку всім відома та дуже похвальна — краща доля для усіх дітей світу. І на цю тему сказано багато слів, багато заяв і патетичних закликів. Говорено про всі нещастя, з якими зустрічаються сьогодні діти у світі і то не лише третьому, який стоїть під спеціяльною опікою організації ЮНІЦЕФ, що дала почин до такого зібрання, — але в цілому. Порушено справу недоживлення, хворіб, АІДС, браку едукації і небезпек наркотиків, алькоголізму, чи навіть дитячої проституції.

На закінчення тих головокружних кількістю учасників нарад, видано декларацію Організації Об'єднаних Націй про опіку та допомогу всім дітям у світі і підписали її усі присутні представники держав від Білорусії до Зімбабве включно, після латинської азбуки. Підписав її і представник УССР Віталій Масол, світлину якого можна було побачити в щоденнику „Ню Йорк Таймс" зараз поруч президента Джорджа Буша.

Але прочитуємо цілу декларацію, усі обширні звідомлення в американській пресі та ніяк не можемо знайти ані слова про схвалення допомоги тисячам українських і білоруських дітей — жертв атомного нещастя у Чорнобилі. Чому? Чи це величезне нещастя і всі ці діти, які вже розвинули, або щойно розвивають різного роду недуги пістряка та інші наслідки радіяції не вимагають уваги цілого світу? Чи всі ці діти не потребують лікарської і фінансової допомоги? Чи говорили про них представники цих двох народів, які найбільше потерпіли, тут в Організації Об'єднаних Націй, де було говорено про усі недуги та загрози для дітей? А якщо вони говорили, чому мовчать про це всі американські засоби масової інформації? І як зареаґує на цю мовчанку українська спільнота, яка так добре знає про безмежжя цієї великої трагедії, яка зустріла Україну?

Не маючи відповіді на ці питання, не можемо відсунути з наших думок живих так недавніх і так болючих картин: матерів, що з розпукою і переляком в очах розповідали нам про своїх дітей, у яких вже прояви ракових недуг, а вони не знають куди звернутися за поміччю... І горстки українських дітей з Прип'яті веселих, розсміяних, сповнених життя, які відвідали нас у редакції, несвідомі того, що всі вони вже призначені на повільну, жахливу смерть... І пригадується нам жінка, що втратила вже чоловіка зараженого радіяцією в Чорнобилі, а тепер зближається до неї смерть її дитинки, народженої після горезвісного 26-го квітня 1986 року, пригадується її відчайне, тихе прохання: „Поможіть".

А 71 народів світу, різних релігій, різних переконань і різних рас мовчать...

О-КА

Олександер Серафин

ЯК ПРАЦЮЮТЬ КООПЕРАТИВИ В УССР

В кінці 1986 і з початком 1987 років в СССР узаконено приватну індивідуальну і кооперативну господарську активність поза межами державних підприємств. Ці закони спрямовано на піднесення рівня постачання споживчих продуктів без значної витрати державного капіталу.

За даними Державного комітету УССР статистики („Народне господарства Української РСР у 1988 році"), на 1-го січня 1989 року в УССР було 13,534 діючих кооператив. У цих кооперативах працювало 248,800 осіб, продукція яких становила 900,5 мільйона карбованців за рік. Найбільше число цих кооператив займалося побутовим облуговуванням — 31.4 відс. виробництвом товарів народного споживання — 19.0 від. і громадським харчуванням — 6.3 відс.

За цим самим джерелом, на 1-го січня 1989 року 129,900 громадян УССР займалося індивідуальною трудовою діяльністю. З них 5 відс. займалося кустарноремісничою промисловістю і 34 відс. побутовим обслуговуванням.

Як відомо, певний рід кооператив існував у СССР далеко перед реформами 1986-87 років, але не маємо під руками з цих часів статистики про кооперативи за попередні роки, щоб побачити їхній ріст, що його спричинили реформи Ґорбачова. Маємо, одначе, роздріблений товарооборот державної і кооперативної торгівлі в Українській ССР (за вищезгаданим джерелом), який подаємо в мільйонах карбованців.

Роки	Загальний обсяг роздрібного товарообороту	Державна торгівля	Кооперативна торгівля
1980	46,742	32,779	13,963
1985	55,427	39,156	16,271
1986	56,948	40,439	16,509
1987	58,369	41,538	16,831
1988	62,442	44,553	17,889
1988 у порівнянні до 1985		13.8 відс.	9.9 від.

Як бачимо зі статистики, не зважаючи на реформи Ґорбачова, кооперативний вид торгівлі від 1985 року ріс повільніше ніж загальна торгівля. Хоча не маємо поданого числа кооператив, але можна думати, що їхнє число росло також після реформ. Державна торгівля збільшилася в 1988 році, коли в 1985 році зросла на 13.8 відс., а кооперативна лише на 9.9 відс. Сьогоднішній ринковий клімат у СССР є проти вільної торгівлі. За даними „Ню Йорк Таймсу" з 2-го березня ц.р., у Краснодарській країні, наприклад, місцеві власті причинилися до закриття більше ніж 1,000 малих незалежних підприємств, діючих на кооперативній засаді. Не зважаючи на велику надію на них в реформах Ґорбачова, їх тепер вважають шкідливими. Є заходи підприємців створити свою партію, яка би обороняла їхні інтереси і інтереси незалежних сільських господарів й інших „незалежних", які працюють на підставі реформ 1988 року. Повторяються роки Нової економічної політики 1920 років (НЕП): накладання високих податків, обмеженням у заготовлюванні сировців, видаванням ліцензій та їхнє безпідставне уневажнення, а також ворожа пропаґанда в некористь приватної власности підприємств.

За даними першого опитування громадян СССР, що їх спільно перевели совєтські і американські дослідники, вислід якого появився у „Ню Йорк Таймсі" з 29-го березня ц.р., майже 50 відс. з них задоволені своїм життям, яке би воно не було — зле чи добре. Більше ніж 40 відс. опитуваних вважає, що не може довіряти іншим особам. Значить, немає більшого зацікавлення та ініціятиви шукати за чимось кращим в житті, за змінами. Відповідаючи на запит, хто повинен журитися їхнім добробутом, їхнім успіхом — держава чи вони самі, понад 40 відс. висловилося за державою і стільки ж за власною ініціятивою. Майже немає різниці у відповідях бо за опікою держави є осіб між 25-им — 59-им роком життя (46-47 відс.) і 60 і вище (46 відс.). Про це я вже писав докладніше в одній з попередніх моїх статтей.

Оксана Пахльовська

ЧОРНОБИЛЬ

(Урывок із вірша „Чорнобиль)

Біда підходить, а не чутно кроків.
Самої суті вивітрена суть.
Гіркі слова замучених пророків —
Невже й тепер вони нас не спасуть?

Князівська земле? Плачуть твої предки.
Трагічним снам століття замалі.
Чорнобиль був. Чорнобиль попередив
про те, що може статись на землі.

Любомир Калинич

„ЗУСТРІЧ" ІЗ СЛОВАЦЬКИМИ ПАРТИЗАНАМИ

Це був січень, 1945 року. Сотня у якій я був, ішла із Чехо-Словаччини у напрямі Відня, щоб пізніше, перейшовши до Югославії, поборювати партизанів Тіта. Ми йшли гористими дорогами, які в тому часі були вкриті грубою верствою білого снігу. Такий пушистий сухий сніг радував мене, коли в літах мого дитинства я їздив на лещатах по підкарпатських корах в околиці, де проживав... Але тепер, коли прийшлось без лещат, але таки пішки протинати гірські околиці Чехо-Словаччини, воно не радувало нас, тим більше, що ми йшли у повному вояцькому вивінуванні себто із скромним „маєтком" у „рукзаку", шоломом, крісом, набоями, гранатами і т.д. З таким власне обтяженням і ввесь час поборюючи невигідний глибокий сніг, по деякому часі мій організм (хоч і дуже ще молодий) почав ослабати...

Враз я сів на холодний сніг, заявляючи що не всилі далі йти. Командир сотні припоручив мені сісти на відкритий віз (бо автомобілів ми не мали), але за хвилину почало мною так жахливо трясти, що прямо мною кидало! Такого я ще ніколи не пережив і після того епізоду ніколи вже не мав. Тоді я вирішив, що таки краще для мене буде продовжувати пішки цей нещасний марш, ніж померти трусячись. Але, коли я зіскочив із воза, то зразу впав на сніг і відчув, що не володію в ногами. Наш командир це запримітивши припоручив чотирьом воякам віднести мене до словацької сільської хати на горбочку, щоб я там відпочив. При тому він сказав, що коли я наберу сили, то з'єднаюсь з якоюнебудь частиною чи сотнею нашої Дивізії, яка ще довго цим шляхом переходитиме.

Старенька господиня, словачка, побачивши мою жахливе виснаження дуже тепло заопікувалася мною та приготовила вигідне ліжко з периною, щоб „худачек-вояк" належно відпочив. Я натомість сказав їй, що дуже радо під тою принадною периною переночував би (Боже, вже так довго не спав на вигідному ліжку на білій постелі!), але не хотів би завошивити її чепурної хати. Тому попросив її постелити трохи сіна у сінях при вході до хати. Ввічлива господиня, запримітивши мою одвертість, співчутливо похитала головою, дала дзбанок смачного молока і залишила мене самого на м'якому сіні. Та відпочивав я дуже коротко, бо раптом відкрились входові двері і я з переляком, побачив перед собою трьох сильно озброєних чоловіків середнього віку. Вони заявили що є комуністичними словацькими партизанами і перше їхнє питання було: „Прецо утекаш з немцами". Їхній командир досить низького росту, але кремезної будови і дещо лисавий, сказав, що незадовго сюди прийдуть „рускі", які є такими самими слов'янами як українці чи словаки. Отже, чому я мав би служити недобрим німцям і не перейти до словацьких партизанів, де напевно краще буду почуватись.

Швидко я усвідомив собі моє незавидне положення, як теж, що я сильно змучений і в ніякий спосіб, крім „дипломатії, не зможу вийти із цього жахливого положення. Удаючи, що я неперестрашений, я сказав, що з думкою утечі до словацьких партизанів я і мій брат, з яким є у цій самій сотні носилися вже довгий час, тільки що не мали відповідної нагоди. Тепер якраз є чудова нагода, але я хотів би це учинити з моїм молодшим братом. Щоб ще більше „замилити їм очі", я запитався, де і в який спосіб зможу нав'язати контакт з партизанами, щоб до них перейти. Я запримітив, що моя заява дещо „збила з пантелику" кремезного партизана. Він, перекинувшись поглядом із своїми обома „колеґами по фаху" за кілька секунд сказав, що вірить мені (отже, видно з мене непоганий брехун...). Тоді він додав, що при головному шляху до Австрії, яким наша Дивізія проходить, аж до міста Тренчина усюди по горах є партизани. Я і мій „брат" (яка шкода що в дійсності його не маю!) зможемо перейти до партизантів і з геройською Червоною армією визволимо Европу...

(З перспективи часу бачу, що цей партизан з його товаришами напевно змінили тодішню їхню наївну опінію та переконання про Червону армію, під час нефортунного повстання у Чехо-Словаччині очолюваного Дубчеком. Історія добре вчить та усвідомлює народи, хоч часом дуже гірким коштом...).

Сказавши це, партизани стиснули мою руку та відійшли. Я з полегшою відітхнув, і подякувавши ласкавому Господові Богові за поміч, заснув. Прокинувшись о год. 4-ій вранці, я підвівся і з радістю відчув, що мої вчора ще немічні ноги набрали повної сили. Я не хотів будити із сну моєї привітної господині, тому лиш думкою подякував їй за гостинність і вийшов з хати. Розглянувся у темноті чи немає партизанів, а тоді бігом помчав у долину до головного шляху, де злучився із нашою Дивізією.

Із своєю сотнею я злучився щойно у Вайкендорфі, у горішній Австрії, куди 12-го лютого з Відня приїхали мене відвідати мої добрі батьки. Та радісна злука, на жаль, тривала лиш один день, бо наступного дня наша сотня винтажним поїздом від'їхала до Юґославії. Я був щасливий, що вирвався із кигтів комуністичних партизанів, а ще був більше врадуваним, що після довгої розлуки хоч один день, міг бути з моїми найдорожчими батьками. Проте, їдучи тоді до Юґославії, ніяк не передчував, що там знову прийдеться попасти в руки партизанів, але, цим разом партизанів Тіта, про що я вже у „Свободі" писав.

Реєстрація виборців

Американські громадяни віком 18 років і вище, які бажають взяти участь у цьогорічних виборах 6-го листопада, повинні зареєструватися.

Реєстрація у п'яти дільницях Ню Йорку проводиться у вівторок, 9-го жовтня, або в суботу, 13-го жовтня, від 1-ої год. по полудні до 9-ої год. вечора в місцевих приміщеннях для голосування. Для того, щоб довідатися, де ці приміщення знаходяться, слід зателефонувати до Виборчої ради на число: (212) 868—3692.

Якщо ви бажаєте вислати свою реєстраційну форму поштою, її необхідно випов нити, підписати й вислати до 9-го жовтня. Реєстраційні форми вже заадресовані та мають поштову марку.

За дальшими інформаціями можна звернутися до Марії Душник на число телефону: (718) 745—3150.

Владика В. Лостен третій раз в Україні

Владика В. Лостен (другий справа) під час зустрічі з Патріярхом Алексієм II. Поміж ними — перекладчик. Зліва видно Кардинала Джозефа Бернардина з Чикаго, а справа — литовський єпископ П. Балтакіс.

Владика Василь Лостен вже третій раз в Україні щоб познайомитись зі справами нашої Церкви. Останній раз Владика Лостен відбув подорож, як член спеціяльної комісії Американського єпископату, яка їздила до СССР щоб приглянутися до релігійного життя в час перебудови.

Дорога тим разом провадила через Москву, Вільнюс, Ригу, Мінськ і Львів, а поворот знов через Москву.

Американська делеґація складалась із визначних духовників і журналістів. Для Владики Лостена ця поїздка була виїмково інтересна, бо він мав нагоду познайомитись зі станом Католицької Церкви в Литві, Лотві і Білорусії, а при тому міг об'єктивно представити справу нашої Церкви членам Американського єпископату та особам, які супроводили ту делеґацію. Така нагода була зразу в Москві під час зустрічі з патріярхом Алексеєм II. Патріярх жалівся на кривди, які зазнає РПЦерква від українців-католиків в Західній Україні. Коли Владика Лостен просив Патріярха, щоб подав точні дані: коли, де і хто робив ці кривди зі сторони українських католиків православним, бо він (Владика Лостен) їде тепер до Львова і буде мати нагоду цю справу провірити. На такий запит Патріярх Алексей II зразу змінив тему розмови і присутні побачили, що ці закиди під адресу українців-католиків є безпідставні.

У Львові члени Американського єпископату мали нагоду відправити Службу Божу в соборі св. Юра, бути в Преображенській церкві, де тимчасово навчається коло 300 кандидатів на священиків (поки ще нема окремого приміщення). До тих кандидатів на священиків Владика Лостен дав відповідну духовну науку і висловив свою радість, що є стільки кандидатів на священиків, які хочуть іти слідами своїх славних попередників.

Американська делеґація мала також нагоду відвідати єпископа Володимира Стернюка в його резиденції, що складається з одної малої кімнати, яку він ще ділить з родиною із чотирьох осіб. При цій зустрічі був також Єпископ Ужгороду Іван Семидій.

Владика Лостен, хоча втомлений далекою дорогою, але вдоволений з цієї останньої поїздки, яка дала йому нагоду дати ясніший образ про нашу Церкву в Україні Американському єпископатові. Владика навіть не міг затриматись у Львові на здвиг „Українська Молодь Христові", бо треба було після повороту до Стемфорду їхати до Вашингтону, щоб дати звіт перед цілим Американським єпископатом, який мав свої річні наради.

Н. Н.

О. Мазурик...

(Закінчення зі стор. 1)

добрі стосунки з єпископами і священнослужителями різних конфесій. З їх допомогою і участю влаштовують різноманітні виставки. Наприклад, недавно була унікальна виставка, присвячена Митрополитові Андреєві Шептицькому. Проходять тут також концерти духовної музики, під час яких виступають як місцеві світські й церковні хори, так і з діяспори.

На відкритті виставки творів О. Мазурика зібралося поважне число гостей, передусім представники творчої інтеліґенції, відомі мистці, духовенство, студентська молодь. Церемонію відкрив директор музею В. Гаюк, а слово про О. Мазурика виголосив відомий скульптор, ректор Львівського інституту прикладного та декоративного мистецтва проф. Емануїл Мисько. Він зазначив, що вже з початком цього навчального року О. Мазурик почав читати для студентів курс церковного живопису.

Іван Гречко, знаний львівський колекціонер ікон на склі та творів народного мистецтва, зробив аналізу представлених на виставці праць.

Варто відзначити, що організатори виставки заздалегідь подбали про вдало скомпоновані афіші й вчасно видрукували каталог з кольоровими репродукціями творів мистця. На небуденну подію в мистецькому житті Львова дружньо зареагували місцева преса, радіо і телевізія, журнал „Дзвін", які подали обширні репортажі, нариси та інтерв'ю з приводу виставки О. Мазурика.

Як і слід було сподіватися, О. Мазурик вже одержав відповідальне замовлення — розписати один з храмів, будівництво якого за проєктом архітекта Вендзиловича повинно скоро розпочатися у новому житловому районі Львова.

Чи знову...

(Закінчення зі стор. 1)

дуть менші виграші, але для кожного, що закупить талони.

Р. Рейні з радістю оповідає нам про ще одну несподіванку „Вечора в Монте Карльо". Завдяки великодушності дружини відомого мистця Якова Гніздовського, Стефанії, організаторки вечора дістали право на репродукцію дереворита соняшника, із підписом мистця на продукцію окремих білих сорочинок, які тепер у всяких видах дуже модні. Ті сорочинки, виробом яких займається мисткиня, членка 113-го Відділу СУА Ільона Сочинська-Шиприкевич, будуть продаватись в часі плянованого вечора.

Як завважуємо, організаторки докладають усіх сил та можливостей, щоб цей товариський вечір зробити якнайбільш приємним та різноманітним. З уваги на добрі цілі, на який він спрямований, надіємося, що й тим разом публіка допише.

Спільними зусиллями віднаходимо минуле України

СЕРПЕНЬ 1990 рок) ЦІНА 1 карбованець

ВОЗВЕЛИЧИМО РІДНІ РУЇНИ,
ВІДНАЙДЕМО ЗАБУТІ СТЕЖКИ,
НЕ КАЖИ, ЩО НЕМА УКРАЇНИ,
ТИ У СЕРЦІ ЇЇ ВОЗВЕДИ.
В. БАЗИЛЕВСЬКИЙ

ЗА УНЕВОМ В ЛІСІ ТА ЩЕ Й СЕРЕД ГАЮ
ВИДНО ХРАМ ЦАРИЦІ НЕБЕСНОГО РАЮ
А У ТІМ ХРАМІ ЧУДОТВОРНА МАТИ
БІДНОМУ НАРОДУ ДАЄ БЛАГОДАТИ
(З НАРОДНОГО).

Останніми часами багато було написано в пресі, говорено на зібраннях і в приватних зустрічах про те, в який спосіб найкраще можна допомогти сьогоднішній Україні. У кожній пораді є багато можливого до здійснення, проте більшість з них є порадами ширшого маштабу. Така допомога вимагає значних фінансових фондів, на яку не є спроможна пересічна українська людина, що живе поза кордонами України, але яка так прагне та бажає бути хоч трішки допоміжною у цьому всенародному процесі. Саме про таку допомогу, допомогу однієї людини з діяспори та бажання її використати для добра багатьох в Україні, хочеться розповісти нашим читачам.

Коли недавно на відвідинах в рідних перебувала молода журналістка з України, яка працює в редакції районової газети „Перемога" в Перимишлянах, звернулася вона з проханням її рідних чи могли б допомогти їй знайти матеріяли про старовинний монастир в Уневі. Мабуть не думала людина, яка шукала за цим матеріялом, скільки добра в руках цієї молодої людини зроблять нею подаровані матеріяли.

Молода журналістка Ольга Лобарчук використала ці матеріяли не тільки для свого особистого знання, але потрудилася та видала окремим додатком до газети „Перемога" чотиристорінкову збірку історичного матеріялу під назвою „Відродження", тиражем 5,000 примірників, про „Унів та унівську архимандрію". Матеріял цікавий та різнородний, а гарне оформлення разом з рідкісними фотографіями з архіву Л. Щеснюка дали громадянам не тільки унівської округи до рук прецікаве виданнячко, хай і покищо невеличке, історичної минувшини одного закутка нашої прегарної України.

Не залишається нічого іншого, як побажати молодій редакторці багато більше таких цікавих видань „Відродження" в майбутньому. Щасти Вам Боже!

А цій українській людині, відомій союзовій діячці та активній членці нашої громади, подякувати за те, що зуміла допомогти тоді, коли до неї звернулися та підтримати молоду людину в Україні в так корисній праці. Тому нехай ніхто не знецінює найменшої допомоги, а тим самим і скромних починів тих, що все ж таки пробують дати свій вклад у відродження нашого народу.

Х. В—Ф.

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю щиру подяку всім, які взяли участь у Панахиді 9-го вересня 1990 р. у шосту річницю смерти МОГО ДОРОГОГО І НЕЗАБУТНЬОГО МУЖА

бл. п.

проф. К. Г. КОСЕНКА

Глибока вдячність протопресвітеру А. Селепині церкви св. апостола Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. за чутливе відправлення Панахиди за спокій душі Спочилого в церкві і на могилі.

Надзвичайна подяка митрофорному протоієрею В. Базилевському, настоятелеві катедри св. князя Володимира в Ню Йорку.

Також дякую священикам, які відправили Панахиди в церквах в Харкові, Черкасах, Кривому Розі, Києві й у Франції.

Сердечна подяка усім рідним, друзям та знайомим, які прийшли у цей скорботний день помолитись за душу покійного.

Окрема подяка племінниці покійного Людмилі Косенко-Горіній, яка несподівано приїхала без попередження і без мого запрошення з України спеціяльно на Панахиду і зробила мені дуже велику приємність.

Остаюсь у глибокому горі

Дружина — д-р МАРІЯ КОСЕНКО

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 29-го вересня 1990 р. упокоївся в Бозі заосмотрений Найсвятішими Тайнами

бл. п.

СТЕФАН БІЛОВУС

нар. в Золочеві, Україна
проживши 76 років

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 3-го жовтня 1990 р. о год. 10-ій ранку з похоронного заведення Meislon-Silvie, Staten Island, N. Y., а відтак з церкви Пресвятої Тройці Тлінні останки перевезено на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Безмежним горем прибиті:

брат — ЯРОСЛАВ з дружиною АННОЮ
сестра — ОЛЬГА з мужем МИХАЙЛОМ Косаревич
братова — ІРИНА
ближча і дальша родина в Америці й Україні.

Хай земля нерідна буде йому легкою.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що в четвер 4-го жовтня 1990 р. відійшов ненадійно у вічність на 92-му році життя наш улюблений БАТЬКО, ДІДУСЬ І ПРАДІДУСЬ

бл. п.

ВАСИЛЬ СЛИВІНСЬКИЙ

ПОХОРОН відбудеться в суботу 6-го жовтня 1990 р. з української католицької церкви Покров Пресвятої Богородиці у Бріджпорт, Конн., а опісля на цвинтар св. Івана Хрестителя у Стретфорд, Конн.

Горем прибиті:

син — ТАРАС з дружиною МАРІЄЮ та дітьми ХРИСТИНОЮ з мужем ВОЛОДИМИРОМ Ковіньком та РОМАНОМ з дружиною САРОЮ

на Україні:

дочка — ЄВГЕНІЯ Рудик з мужем МАТВІЄМ та дітьми МИРОСЛАВОЮ з мужем РОМАНОМ Роздольським та дітьми ОЛЕГОМ, ЮЛЕЮ та ВОЛОДИКОМ та ВОЛОДИМИР з дружиною МАРІЄЮ та сином ТАРАСОМ

пасерби — ЄВГЕН Павлишин з родиною і НАТАЛІЯ Самуляк з родиною

та ближча і дальша родина в Америці і на Україні.

З глибоким смутком повідомляємо членство Організації Державного Відродження України і всю Українську Громаду, що 28-го вересня 1990 р. у Філядельфії відійшов у вічність, прийнявши Найсвятіші Тайни

бл. п.

ТЕОФІЛЬ БАК-БОЙЧУК

маґістер економічних наук, визначний діяч ОУН часів II світової війни в Києві, співорганізатор Похідних Груп ОУН, довголітній член ОДВУ, громадський діяч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в п'ятницю, 5-го жовтня 1990 р. о год. 8-ій вечора Парастас в похоронному заведенні Михайла Насевича при 109 Іст Табор Рд., а в суботу, 6-го жовтня Заупокійна Богослужба о год. 9-ій рано в українській католицькій церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії при 1204 Валій Рд, Мелрос Парк, Філядельфія. Тлінні останки будуть перевезені на цвинтар Пресвятої Марії, Факс Чейс, Па.

Родині покійного висловлюємо глибоке співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ
12-ий ВІДДІЛ ОДВУ
ім. Юліяна Головінського у Філядельфії

Патріярх Дімітріос в Аллентавні

День 18-го липня 1990 року буде записаний золотими буквами в історії Української Православної Церкви Америки і Канади, як рівнож в історії української православної парафії Покрови Пречистої Діви Марії в Аллентавні, Па.

Завдяки старанням Владики Всеволода, Вселенський Патріярх Дімітріос рішив відвідати нашу церкву. Хоч відвідини тривали коротко, велич і духовне піднесення вказували, що приїздить небуденний гість.

Парафія Покрови Пречистої Діви Марії — одна із найстаріших парафій, величава церква, новий будинок біля церкви, каплиця св. Володимира, заля, кімнати для недільної школи, бібліотека. Все це стало місцем прийняття Патріярха, членів Митрополитів Святішого Синоду та всіх тих, які заповнили церкву, вулицю та Парафіяльний Центр при Фронт вулиці.

Парафіяльний Комітет на чолі з Миколою Фартухом почали підготовчу працю вже в березні. Парафіяльні організації стали до праці. Врешті прийшов день 18-го липня. Перед храмом повівають прапори американський, канадський, патріярший та український. Над входом до церкви напис: „Вітайте, Ваша Святосте". Народ наповнив церкву вже о год. 8-ій ранку. Вулиця перед церквою заповнена, в руках багатьох прапорчики: українські, американські, канадські та патріярші. День погідний і досить теплий. Для порядку поліція.

О год. 10-ій ранку виїздять на летовище в Аллентавні Владика Всеволод, Митрополит Василь, Єпископи Юрій та Іван з Канади, настоятель парафії о. протоієрей Василь Чекалюк, М. Фартух, священики, діти недільної школи парафії, як рівнож із грецької сусідної парафії св. Миколая, священик Михайло Варвареліс з дружиною, учительки недільної школи, мейор міста Джозеф Деддона, представники організацій. Літак сідає біля 11-ої год. По певнім моменті в дверях показується постать Вселенського Патріярха, який благословляє присутніх. Радість, сльози, привіти дітей, квіти для Патріярха, членів Синоду, привіти від Єпископату Канади, Владики Всеволода, читання проклямації мейором Деддоною. Вісім лімузин чекають на гостей, врешті від'їзд. Дзвони дзвонили в цілому Аллентавні, сповіщаючи про цей історичний момент який має відбутися в церкві Покрови Пречистої Діви Марії. Діти встелюють дорогу свіжими квітами від дороги до церковних дверей для Патріярха і членів Синоду.

При вході до Церкви вітає гостей Владика Всеволод, предсідник М. Фартух та настоятель парафії о. В. Чекалюк з Євангелією в руках при співі „Достойно єсть". Хор під проводом диригента Ран Ганна, зложений із допомогою співаків із сусідніх парафій, вітає Патріярха та всіх, що входять. Священики стоять двома рядами, між котрими проходить Патріярх, благословляючи вірних. Патріярх прямує до Престола, цілує Євангелію, благословляє вірних та йде на місце спеціяльно призначене для нього. По обох сторонах члени Синоду, Владика Максімос з Дієцезії в Піттсбурґу, Митрополит Сілас, Дієцезія Ню Джерзі, та Владики з Канади. Присутнім був рівнож адміністратор нашої Церкви на Канаду, о. митрат Михайло Павлишин.

Напроти Патріярха зайняли місце запрошені Владики: Кардинал Антоні Бевіляква, Архиєпископ Філядельфії, Єпископ Римо-Католицької Дієцезії Аллентавну Томас Велш, директор інформації при Дієцезії о. Станлі Сосновські, Єпископ Михайло Дудик від Візантійської Дієцезії Пассейку, Владика Роберт Москаль від Української Католицької Дієцезії в Пармі, Огайо, Владика Василь Лостен — від Української Католицької Дієцезії в Стемфорді, Конн., Митрополит Стефан Сулик, Архиєпископ Української Католицької Архидієцезії Філядельфії не міг прибути особисто, висилаючи свого представника о. шамб. Константина Бердара. УНСоюз репрезентував головний радний Андрій Кейбіда. Рабин Юджин Верник репрезентував рабинів Аллентавну, Істону і Бетлегему.

У вівторок напередодні візити Патріярха наспіли побажання для Патріярха та нашої Української Православної Церкви Америки і Канади від Патріярха і Кардинала Мирослава Івана Любачівського з Риму. Від Карпато-Руської Православної Дієцезії були як делегати протопресвітери Степан Сидор, Іван Зеленяк і Михайло Саполига. Єпископ Геролд Вайсс від Євангелицької Лютеранської Церкви Америки та Єпископ Джеймс Марк Даєр від Єпископальної Дієцезії в Бетлегемі не могли прибути з уваги на виїзд, але прислали свої побажання.

Посадники Аллентавну Дж. Деддона, Істону Салваторе Панто та Кеннет Смит з Бетлегему видали спільну проклямацію з нагоди візити Патріярха Дімітріоса I, призначуючи день 18-го липня „Днем Вселенського Патріярха в Лігай-Веллі".

Конгресмен Ден Риттер з 15-го дистрикту, великий приятель українців, прислав привіт. Губернатор Пенсильванії Роберт П. Кейсі прислав прислав побажання.

Привітали своєю участю візиту Патріярха проф. Ле Салл університету д-р Леонід Рудницький, Степан Гавриш від ЗУАДК та окремий лист привіту надіслав Йосип Лисогір, колишній головний предсідник Українського Народного Союзу. Присутні були о. проф. П. Біланюк з Торонто, о. Боячек з Вінніпегу, лицарі охорони Гробу Господнього із Східньої Канади та представники СУМ з Ню Йорку, які вручили дарунок Патріярхові.

Молебен відслужили п'ть священиків і два диякони. Участь взяв рівнож священик Грецької Церкви з Бетлегему. Молебен був виданий в трьох мовах: українській, англійській та грецькій. Три четці читали Апостола в англійській мові: Йосиф Сембрат, Скат Радіо та Джан Котсатос зі сусідної Грецької Православної Церкви в Бетлегемі. При кінці Молебня відбулося вручення подарунків для Патріярха. Парафія в Аллентавні вручила Патріярхові св. Євангелію, обкладинки якої були вирізьблені на Україні. Вручили о. В. Чекалюк і М. Фартух. Перед врученням подарунків Владика Всеволод мав привітальне слово.

У своєму слові Патріярх сказав: „Багато століть минуло, під час яких історія вашої побожної нації була неспокійна, часто трагічна. Проте ви залишилися непохитні у вірі батьків і тепер ви є в канонічній юрисдикції Вселенського Патріярхату, котрий обнімає вас в любові й не перестає на хвилину молитися за вас і за ваше зростання в Христі, за ваш добробут і щасливе життя. Ми є одна родина і ніхто не може забути або знищити зв'язок між благородною українською нацією і Церквою-матірю Константинополя. Я молюся щоби примір Української Православної Церкви в Канаді заохотив інші групи шукати такої самої єдности". Як відомо, Українська Православна Церква в Канаді вступила недавно на шлях канонічної єдности з Вселенською Патріярхією.

По слові Патріярха хор величаво відспівав молитву за Україну. По молитві Патріярх поблагословив присутніх, а хор нагородив Патріярха многоліттям в українській та грецькій мовах.

Після закінчення Молебня в церкві Патріярх повільно залишив церкву при співі хору „Цей день що його створив Господь".

В приміщеннях нового будинку біля церкви Патріярх з декількома єпископами примістилися на декілька хвилин в новій парафіяльній канцелярії, інші єпископи та священики примістилися в кімнаті бібліотеки де споживали овочі і солодке, приготоване парафіянками. Відтак 15 осіб ієрархії засіли за столом з Патріярхом під час бенкету в Голидей конвеншен сентер біля Аллентавну, в якому взяло участь понад 500 осіб. Та недовго Патріярх і члени Синаду були з нами, бо перед ними дві візити Джанставну та Лос Анджелесу.

На летовищі в Аллентавні чекав літак, яким незабаром відлетів Патріярх зі свої почотом.

Н. Н

Поможім нашому доброму приятелеві!

Дня 6-го листопада стає до перевиборів наш приятель, стейтовий сенатор Рак. Він кандидує з 4-ої округи Філядельфії (Олні-Іст Овклайн-нортіст і Раксборо).

Проти сен. Ракса є дуже криклива опозиція, але у 4-ій окрузі живе багато українців і якщо ми добре виконали б наш виборчий обов'язок, Ракс мав би дуже добрі шанси бути перевибраним.

Сен. Ракс виявив себе великим приятелем української філядельфійської громади, між іншим упродовж кількох останніх літ, він вистарав для УОКЦентру 200,000 дол.

У зв'язку з перевиборами сен. Ракса, наші громадяни, які живуть у 4-ій виборчій окрузі, повинні негайно перевірити чи вони не втратили права голосувати. Якщо вони не голосували у двох останніх виборах, то вони це право втратили. У такому випадку ці наші громадяни повинні негайно зареєструватися.

Наші громадяни, які з причини будь-яких фізичних недомагань або з причини виїзду у тому часі з Філядельфії, не будуть могли у день виборів прийти до виборчого льокалю, повинні негайно зажадати т. зв. „абсенті балт".

За „абсенті балот", у справі реєстрації та у зв'язку з будь-якими іншими справами, зв'язаними із згаданими виборами, слід телефонувати на числа: 728—6665 або до Віри Андрейчик — 539—8946.

Поможім сен. Раксові! Нам треба приятелів!

Я. Г.

Советська...

(Закінчення зі стор. 2)

го „договору", який нічнм не відрізняється від попередніх — Переяславського і большевицького з 1922 року. Треба сподіватися, що національні провідники України, об'єднавши народ довкола Руху, Української Республіканської й інших політичних партій, відкинуть новий підступ кремлівських імперіялістів, відкинуть „договір" тим більше, що проти такого договору виступає більшість республік СССР, включно до Російської Федерації. Імперія, на думку Гориня й інших провідних осіб в Україні, не може продовжувати існувати, бо її основи вже захитані активністю національних рухів і злочинним мунулим, позначеним горами трупів і ріками крови.

Розглядаючи проблему упадку комуністичної імперії з віддалі треба ствердити, що її пробують ще рятувати різні сили — шляхом тиску, пропаганди і „указів". Треба, однак, сумніватися чи „указами" можна врятувати те, що призначене на загин. Можна хіба дещо сповільнити упадок до часу поки керівники України й інших поневолених Москвою народів не візьмуть керівництво в свої руки і не розпочнуть, очевидно, з активною допомогою української діяспори, процес побудови суверенної, незалежної України та інших держав. Іншої альтернативи покищо немає.

Стипендіяти Фонду ім. Непораних

Канадська Фундація Українських студій заключила договір з новоствореною Міжнародною асоціяцією україністів при Академії Наук України в Києві про уділення дослідної стипендії ученому з України. У заміну Україна прийме одного вченого з Канади. Стипендія оплачується Вічним Фондом ім. Непораних, який заснували брати Осип і Йосафат Непорані з Торонто.

Київська управа Міжнародної асоціяції україністів іменувала Юрія Луценка стипендіятом. Він проведе рік у Канаді, вивчаючи історіографію України XVII і XVIII століть спершу в Манітобськім університеті у Вінніпеґу, а тоді в Осередку Досліджень Історії України ім. П. Яцика при Канадському Інституті Українських Студій в Альбертському університеті.

Ю. Луценко народився 1964 року і тепер працює молодшим науковим співробітником Інституту літератури Академії Наук. Його спеціяльність — Григорій Граб'янка.

Порядком обміну фундація вишле д-ра Богдана Кравченка, директора Канадського Інституту Українських Студій, до Академії Наук України. В Україні д-р Кравченко закінчить монографію, а також полагодить низку організаційних справ.

Фундація запрошує молодших і старших учених зголошуватися на стипендії на 1991 рік на рік праці в Україні. За дальшими інформаціями слід звертатися на адресу: Canadian Foundation for Ukrainian Studies, 500— 433 Main St. Vinnipeg, Man.R3B 1B3.

Пам'яті зразкового громадянина

Швайцарський кантональний суд у Цюріху визнав законним завіщання колишнього студента й д-ра філософії УВУ св. п. Петра Поліщука, яким покійний всі свої залишені ощадності призначив на постійний стипендійний Фонд Українського Вільного Університету. Федеральний податковий уряд у Швайцарії звільнив Товариство Прихильників УВУ, як благодійну реєстровану установу від податку. Після опрацювання окремого правильника Фонду буде змога розписати конкурс на уділення стипендій на 1991 академічний рік. В зв'язку з численними зголошеннями студентів із України і української діяспори в країнах колишнього Східнього бльоку (Чехо-Словаччини, Польщі, Румунії), а також із Югославії це є дуже актуальне. Рішення компетентних швайцарських урядів протягалося майже 3 роки в зв'язку з розшуками за можливими спадкоємцями з родини покійного.

З нагоди проголошення постійного стипендійного Фонду даємо коротку згадку про зразкового громадянина, мрією якого була праця для української науки.

П. Поліщук народився 23-го грудня 1913 року в селянській родині в Новосівцях Тернопільського повіту. Після іспиту зрілости в філії Академічної гімназії у 1933 році у Львові він не мав змоги з матеріяльних причин далі студіювати. Проте, маючи постійно перед собою мету здобути високу освіту і працювати для виховання молоді, працював самотужки над проблемами позашкільної освіти, включився активно в громадську роботу на посту редактора місячника „Юні друзі", перейменованого після заборони органу адміністративними властями на „Молоді друзі".

Під час короткотривалих студій журналістики (3 семестри) у Варшаві П. Поліщук слухав рівночасно виклади з педагогіки й психології. Студії були перервані для заробіткової праці в українській кооперації перед вибухом Другої світової війни, на початку якої Петро Поліщук був інтернований в горезвісному концентраційному таборі в Березі Картузькій.

В 1939 році П. Поліщук виїхав на Захід, насамперед до Кракова, де працював в улюбленій ділянці, як виховник молоді і референт юнацтва при Українському Центральному Комітеті. Як тільки було домовлено про кількість стипендій на студії у Берліні, скориставз того і Петро Поліщук і впродовж 3 семестрів студіював педагогіку й психологію (1940—41). Студії перервав виїзд до формованих похідних груп перед проголошенням Української Держави. Тоді він залишився у Львові як генеральний Секретар Створеної Української Виховної Ради, яку нацистська влада не визнала, і П. Поліщук був арештований та в 1945—45 роках був ув'язнений в Кракові та в концентраційних таборах у Авшвіцу, Мавтгавзену, Мельку, Ебензе.

Звільнений американськими військами після закінчення війни намагаючись наздогнати втрачений час, П. Поліщук негайно включився в громадську працю, як Секретар Українського Червоного Хреста у Мюнхені (червень — вересень 1945), Діловий секретар Українського Комітету Допомоги Біженцям у Римі (до березня 1948), в громадських установах в Парижі до 1952 року, останньо як Генеральний Секретар Української Служби Суспільної Опіки при Українській Католицькій Місії. Тоді теж повертає до студій, цим разом в УВУ, як студент психології й педагогіки. Відновивши зв'язок із студіями, зблизився з Науковим Товариством ім. Шевченка, яке саме перенесло свій осідок із Мюнхену до Сарселю, і стає адміністративним секретарем — згодом членом й скарбником (1952—56). З тою метою завершення студій виїздить до Цюріху, до психоаналітичного Інституту Юнґа, в якому залізною витривлістю здобуває собі визнання і тривале місце. Але ще перед закінченням студій в Інституті здобуває докторат в УВУ 2-го квітня 1960 року на підставі праці „Значення фантазії в розвитку дитини", керованої проф. д-ром О. Кульчицьким і проф. Г. Ващенком. Цей докторат приспішує й студії в Інституті Юнґа, в якому П. Поліщук залишається аж до смерти, як професійний психоаналітик і постійний співробітник. Нажаль, ця праця для утримання професійної високої позиції не дала П. Поліщукові включитися в педагогічну чи дослідну працю УВУ, з яким, зрештою, ніколи зв'язків не поривав, як про це свідчить і його посмертний дарунок у формі постійного стипендійного фонду, з якого — як надіємося — скористають насамперед студенти психології та педагогіки.

Д-р Петро Поліщук помер в Цюріху 17-го червня 1987 року. Його похорон був доказом признання, яким він втішався серед найближчого професійного оточення, але й теж серед української колонії у Швайцарії. Від Сенату УВУ прощав його проф. д-р В. Янів.

УВУ

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ІВАШКО, член УНС Відд. 172-го ім. Івана Франка у Виппані, Н.Дж., помер 8-го червня 1990 року на 67-му році життя. Нар. 19-го січня 1927 року в Яворові, Україна. Членом УНС став 1980 року. Залишив у смутку Гелену, Анну і Адріяну Івашко. Похорон відбувся 11-го червня 1990 року на цвинтарі Ґейт оф Гевен в Іст Ґановер, Н.Дж.
Вічна Йому Пам'ять!

Василь Осадчук, секр.

АННА ДАНИЛІВ, член УНС Відділу 158-го ім. Б. Хмельницького в Бруклині, Н.Й., померла на 67-му році життя. Нар. 1923 року в Новосілці, Україна. Членом УНС стала 1971 року. Залишила у смутку мужа Павла і дві дочки — Марію з мужем Іваном Гарасимчуком і Ірену з мужем Іваном Ткачуком та троє внуків. Похорон відбувся 18-го липня 1990 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!

Управа

ФЕДІР БУРИЧ, член УНС Відд. 62-го Т-ва „Згода" у Філядельфії, Па., помер 20-го серпня 1990 року на 70-му році життя. Нар. 1920 року в селі Волче, Україна. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Анну і синів Петра й Івана. Похорон відбувся на цвинтарі в Дойлестон, Па.
Вічна Йому Пам'ять!

Василь Васильків, секр.

МИКОЛА ШЕСКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 219-го Т-ва ім. Михайла Грушевського в Мейплвуді, Н.Дж., помер 28-го серпня 1990 року на 70-му році життя. Нар. 4-го березня 1920 року в Нюарку, Н. Дж. Членом УНС став 1953 року. Залишив у смутку синів Роберта і Миколу. Похорон відбувся 1-го вересня 1990 року на цвинтарі Св. Гробу в Нюарку, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!

Мері Т. Юрова, секр.

ВІЛЛІЯМ П. РОБЕРТСОН, член УНС Відд. 179-го ім. св. Володимира в Ст. Луіс, МО, помер 16-го липпня 1990 року на 69-му році життя. Нар. 31-го липня 1921 року в Бенлд, Ілл. Членом УНС став 1947 року. Залишив у смутку сина Тому і дочку Нену Карр. Похований на Джефферсон Барракс Нешенел Семетері в Ст. Луіс, МО
Вічна Йому Пам'ять!

Наталія Шуа, секр.

ЕВФРОЗИНА ПІЖИЦЬКА, член УНС Відд. 427-го ім. Івана Франка в Ст. Катаринс, Онт., померла 11-го липня 1990 року на 77-му році життя. Нар. 1912 року в Устю Руськім, Україна. Членом УНС стала 1965 року. Залишила у смутку сина Михайла, дочку Лесю і чотирьох внуків. Похорон відбувся 13-го липня 1990 року на Вікторія Лови Семетері в Ст. Катаринс, Онт. Канада.
Вічна Їй Пам'ять!

Петро Дяків, секр.

ВАНДА ГАРІНСЬКА, член УНС Відд. 200-го Т-ва „Вільна Україна" в Озон Парку, Н.Й., померла 23-го серпня 1990 року на 75-му році життя. Нар. 1914 року в Квінсі, Н.Й. Членом УНС стала 1953 року. Залишила у смутку сина Роналда, та ближчу і дальшу родину в Америці. Тіло покійної спалено 25-го серпня 1990 року в Гартнет похоронному заведенні в Бабилоні, Н.Й.
Вічна Їй Пам'ять!

Іван Пригода, секр.

МАРІЯ САЛАБАЙ, член УНС Відд. 75-го Т-ва „Запорозька Січ" в Дітройті, Миш., померла 2-го липня 1990 року на 84-му році життя. Нар. 1-го вересня 1906 року в селі Жуків, п. Золочів, Україна. Членом УНС стала 1953 року. Залишшила у смутку мужа Олексу. Похорон відбувся 4-го вересня 1990 року. Похований на цвинтарі св. Ядвіґи в Дірборн, Миш.
Вічна Їй Пам'ять!

Павло Павлик, секр.

ТЕОДОР ВАСИЛІВ, член УНС Відд. 221-го ім. св. Стефана в Чикаґо, Ілл., помер 12-го серпня 1990 року на 75-му році життя. Нар. в місті Стрий, Україна. Членом УНС став 1948 року. Залишив у смутку братів Михайла і Петра і рідню в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!

М. Карачевський, секр.

ІЛЛЯ СТАНЬКО, член УНС Відділу 32-го ім. Олега Ольжича у Філядельфії, Па. помер 27-го липня 1990 року на 80-му році життя. Нар. 1910 року в Яворові на Україні. Членом УНС став 1949 р. Залишив у смутку в Україні дружину Ольгу, синів Евгена і Михайла та дальшу родину. Похорон відбувся 7-го серпня 1990 року на цвинтарі св. Марії у Філядельфії, Па.
Вічна Йому Пам'ять!

Секретар